

SUGER

EKośc XXVII 122-123; PEK XXXVII-XXXVIII 200; M. Auber, *Suger*, St.-Wandrille 1950; E. Josi ECat XI 1488-1490; M. Bur, *Catholicisme XIV* 551-553 (biogr.).

Eugeniusz Zieman

SUGESTIA (łac. *suggerere* poddawać, podszeptywać), wywieranie wpływu na → zachowanie się i sposób → myślenia osoby za pomocą przekonywania lub → autorytetu często bez odwoływania się do racjonalnej argumentacji. Wg H.J. Eysencka uleganie s. wyraża się w gotowości i skłonności do zachowania adekwatnego do polecenia bądź sytuacji; tendencja ta, najbardziej nasilona u dzieci w wieku 5-8 lat, do ok. 15. roku życia słabnie, potem stabilizuje się i ponownie spada po przekroczeniu 50 lat; efekty s. zależą od siły osobowości, autorytetu osoby wywierającej wpływ oraz podatności ulegających mu osób; podstawowym narzędziem wywierania wpływu jest → hipnoza oraz werbalna i niewerbalna międzyosobowa → komunikacja (wg M.H. Ericksona charakterystyczne dla s. są uproszczone struktury i treści językowe); s. jest obecna w procesie wychowania, → samowychowaniu (np. autosugestia), leczeniu (m.in. → psychoterapia), a także → reklamie, → manipulacji i → propagandzie.

V.A. Gheorgiu, I. Ciofu, *S. și sugestibilitate*, Bc 1982 (*Sugestia*, Wwa 1987); A. Grün, *Einreden. Der Umgang mit den Gedanken*, Münsterschwarzach 1983, 2009 (*Autosugestia. Jak myśleć pozytywnie*, Kr 2000, 2007²); L. Chertok, *Hypnose et s.*, P 1989, 1998²); A. Augustynek, *S., manipulacja, hipnoza*, Wwa 2008, A. Wali-górska, *S. i perswazja. Psychologia narracji wizualnej w sztuce i reklamie*, Wwa 2011.

Maria Gałkowska-Bachanek

SUHARD EMMANUEL CÉLESTIN kard., ur. 5 IV 1874 w Brains-sur-les-Marches (dep. Meyenne), zm. 30 V 1949 w Paryżu.

Od 1892 odbywał studia w seminarium duch. w Laval, nast. w Pontificio Seminario Francese w Rzymie i na Gregorianum, uwieńczone doktoratami z filozofii i teologii oraz licencjatem z prawa kan.; po święceniach kapł. 1897 kontynuował naukę w Rzymie do 1899; po powrocie do Laval został wykładowcą w seminarium duch., a 1917-28 był jego wicerektorem; w czasie I wojny świat. pełnił funkcję kapelana szpitala wojskowego; 1919 został kanonikiem miejscowej kapituły katedralnej; 6 VII 1928 został prekonizowany przez pap. Piusa XI na bpa diec. Bayeux-Lisieux, 23 XII 1930 na abpa Reims, a na konsystorz 16 XII 1935 podniesiony do godności kardynała; był legatem pap. na rekonsekracji katedry w Reims (29 VI 1938), odbudowanej po zniszczeniach I wojny świat.; w swoich wystąpieniach wypowiadał się przeciw wizji katolicyzmu proponowanego przez → Action Française, polaryzując nastroje wśród laikatu zaangażowanego w życie polit.; 11 V 1940 został mianowany metropolitą Paryża przez pap. Piusa XII; 1940 był krótko przetrzymywany przez Niemców w areszcie domowym; początkowo opowiedział się za kolaboracyjnym rządem marszałka Ph. Pétaina, co wywołało dezaprobatę części Francuzów; popierając rząd Vichy, uzyskał częściowe finansowanie szkolnictwa kat., niedotowanego dotychczas ze względu na konstytucyjny rozdział Kościoła od państwa; po wprowadzeniu przez rząd Vichy szeroko zakrojonych represji policyjnych i partytowania w wywózkach paryskich Żydów do niem. obozów koncentr. wystosował 1941 do publ. władz protest wobec tych praktyk, co zakończyło się wkroczeniem niem. oddziału do jego pałacu, ale ostatecznie uniknął wywiezienia do obozu koncentr. w Dachau; 1941 zapoczątkował działalność → Mission de France; 1942 na jego polecenie kapelani Jeunesse Ouvrière Catholique H. → Godin i Y. Daniel sporządzili raport na temat sytuacji rel. w środowisku robotniczym Paryża; jego treść i wnioski stały się podstawą do erygowania przez niego 1943 → Mission de Paris, w której księża wg jego wskazań rozpoczęli duszpasterstwo i pracę w fabrykach zaanektowanych przez Niemców, uznając tym samym stolicę Francji za teren mis.; konsekwencją tej postawy było późniejsze wsparcie S. dla ruchu → księży robotników; po wyzwoleniu Francji 1944 został odsunięty przez gen. Ch. de → Gaulle'a, za radą

R.L. Bruckbergera OP i weterana ruchu oporu F.L. Closona, od przewodniczenia w katedrze Notre-Dame uroczystościom dziękczynnym za odzyskanie niepodległości; 1945-48 pełnił funkcję przew. episkopatu Francji, a 1949 został wybrany na jego wiceprzewodniczącego.

Szeroką dyskusję teol.-społ. wywołały 3 listy pasterskie S.: *Essor ou déclin de l'Eglise* (1947), *Le sens de Dieu* (1948), *Le prêtre dans la cité* (1949); wybór jego ważniejszych pism opublikował O. de la Brosse OP w *Vers une Eglise en état de mission* (P 1965).

E. Poulat, *Naissance des prêtres-ouvriers*, P 1965; J. Duquesne, *Les catholiques français sous l'occupation*, P 1966; J. Vinatier, *Le cardinal S. (1874-1949)*, P 1984; O.L. Arnal, *Priests in Working-Class Blue. The History of the Worker-Priests (1943-1954)*, NY 1986; J.P. Guérend, *Cardinal Emmanuel S., archevêque de Paris (1940-1949)*, P 2011.

Paweł Sieradzki

SÜHNEZEICHEN → Aktion Sühnezeichen.

SUHR JOHANNES THEODOR OSB, bp, ur. 24 I 1896 w Nyborgu, zm. 10 I 1997 w Rzymie; 1913 ukończył szkołę katedralną w Odense; po I wojnie świat. wyemigrował do Argentyny, gdzie prowadził gospodarstwo; po powrocie do Danii i podróży do Rzymu 1925 zainteresował się katolicyzmem; 1926 przyjął chrzest w Kościele kat.; 1927 wstąpił do zakonu w Clervaux; studiował filozofię i teologię w Luksemburgu i Rzymie; 1933 przyjął święcenia kapł. w Luksemburgu; 1935-38 przebywał w bened. klasztorze San Girolamo w Rzymie; 1938 został mianowany przez pap. Piusa XI wikariuszem apost. Danii (bpa tytuł. Balcium), a 1953 bpem Kopenhagi (po podniesieniu przez pap. Piusa XII wikariatu apost. Danii do rangi biskupstwa); był członkiem Pap. Komisji Przygotowawczej Soboru Wat. II (uczestniczył we wszystkich 4 sesjach obrad); 1960 został pierwszym przew. Konferencji Episkopatu Skandynawii; brał udział w posoborowej reformie liturg., rozwijał dialog ekum. z luteranizmem i wzmacniał pozycję Kościoła kat. w kraju; 1964 zrezygnował z urzędu bpa Kopenhagi i został bpem tytuł. Apisa Maius.

H.L. Martensen, DBL XIV 203; A. Bjørnvad, *På vej mod hjemstavnsret. Den katolske kirke i Danmark under den tyske besættelse 1940-45*, Odense 1993; Y.M. Werner, *Nordisk katolicism. Katolsk mission och konversion i Danmark i ett nordiskt perspektiv*, Gt 2005.

Paweł Sieradzki

SUICHOW → Szaokuan.

SUIDGER z BAMBERGI → Klemens II papież.

SUIYÜAN → Choch Choto.

SUKCESJA APOSTOLSKA (łac. *succedere* następować), kontynuacja formalnego elementu organizacyjnego Kościoła jako rzeczywistości zbawczej, jego strony instytucjonalnej (→ prymat papieża, → apostołat, szafarstwo sakramentów; → sakrament III), stanowiąca podstawę tożsamości przekazu władzy nauczycielskiej, kapł. i pasterskiej; także następstwo w urzędzie kośc. od → Dwunastu do → papieża i → biskupów (I A; KK 28) oraz sposób kontynuacji ich misji przyjmowany w → Tradycji, a nast. w lokalnych tradycjach Kościoła rzym.-kat. oraz chrześc. Kościołów.

I. DOKTRYNA KATOLICKA – Z woli Jezusa Chrystusa władza przekazana → apostołom winna realizować się w Kościele do końca świata, przechodząc na prawowitych następców; teologia kat. przyjmuje sukcesję apostołatu i sukcesję prymatu papieża, opierając doktrynę na: 1° ś w i a d e c t w a c h N T, w których jest mowa o przekazywaniu urzędów kośc. i zadań apost. celem niezafałszowanego strzeżenia → depozytu wiary (IV) otrzymanego od Boga Ojca przez Jezusa Chrystusa, przekazującego go w całości Dwunastu (1 Tm 6,20; 2 Tm 1,12.14), a przez nich całemu Kościołowi po wszystkie czasy; w tym celu Piotr Apostoł otrzymał władzę związywania i roz-